

Krajské dotace...

JAK ZARUČUJÍ SOUČASNÉ ZÁKONY TRANSPARENTNOST KRAJSKÝCH DOTACÍ?

Současná legislativa předpokládá, že krajské politiky jsou poctiví a mají vůli být transparentní, proto jsou současné povinnosti velmi malé a vágně definované. Mnozí hejtmani se ale začali chovat jako absolutističtí monarchové. Praxe a problémy z poslední doby ukazují, že je potřeba stanovit alespoň minimální pravidla a transparentnost zvýšit.

... známe řešení

CO BUDOU KRAJE MUSET ZVEŘEJŇOVAT NA INTERNETU?

Především by kraje měly jednoznačně a veřejně vymezit oblast, kterou budou z dotací podporovat. **Zde by měly být zveřejněny** zejména:

- účel, na který mohou být peněžní prostředky poskytnuty,
- důvody finanční podpory uvedeného účelu,
- okruh možných žadatelů,
- celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu na uvedený účel,
- podmínky pro poskytnutí peněžních prostředků,
- pravidla pro podání žádosti,
- vzor žádosti a obsah jejích příloh,
- kritéria pro hodnocení žádostí,
- lhůtu pro podání žádosti,
- lhůtu pro rozhodnutí o žádosti.

A dále seznam

- žádostí, který obsahuje jméno a adresu či název a sídlo žadatele, požadovanou částku a účel použití peněžních prostředků,
- žádostí, kterým bylo vyhověno; v seznamu uvede jméno a adresu nebo název a sídlo žadatele, poskytnutou částku, specifikaci účelu, na který byly peněžní prostředky poskytnuty, a důvody vyhovění žádosti,
- žádostí, kterým nebylo vyhověno; v seznamu uvede jméno nebo název žadatele, požadovanou částku, specifikaci účelu, na který byly peněžní prostředky požadovány, a důvody zamítnutí žádosti.

BUDOU STANOVENY LHŮTY?

Ano, a to následující:

- 10 let – tak dlouho musí být informace zveřejněné,
- 1 rok – musí viset na úřední desce,
- 15 dnů – do této doby musí kraj zveřejnit např. seznam podaných žádostí o dotace od uplynutí lhůty pro podání žádosti apod.

KOLIK TOTO TATO PROTIKORUPČNÍ OPATŘENÍ ZACHRÁNÍ DAŇOVÝM POPLATNÍKŮM PENĚZ?

Návrh se nevztahuje na dotace z fondů EU, které mají svůj vlastní režim, ani na dotace, které kraje jen přeposílají ze státního rozpočtu dále (např. financování regionálního školství, ústavů sociální péče atd.). Výjimky se také vztahují na podporu výzkumu, vývoje a inovací kvůli ochraně autorských práv a know-how. Opatření se tedy vztahují řádově na miliardy korun ročně, což není zanedbatelná částka. Pokud se korupce týká jen desetiny, pak by daňovým poplatníkům zachránila stamiliony korun za rok. Kraje také budou tlačeny k tomu, aby se zvýšila efektivnost poskytovaných prostředků. To může vést k situaci, že některé výdaje se ukáží jako zbytné a nepotřebné. Kraje pak mohou snížit své rychle rostoucí zadlužení.

CO SE KRAJŮM STANE, KDYŽ NEBUDOU PRAVIDLA TRANSPARENTNOSTI DODRŽOVAT?

Dopustí se správního deliktu, za který lze uložit sankci až milion korun. Díky veřejné kontrole by navíc měla být o každém selhání informována média a veřejnost.

ZVÝŠÍ SE ADMINISTRATIVNÍ NÁKLADY KRAJŮ?

Nikoli, vzhledem ke stovkám úředníků na jednotlivých krajských úřadech nebude potřeba najímat další zaměstnance. Nebude zde ani záminka pro předraženou IT zakázku, vše lze totiž zveřejnit jednoduše, např. v excelových tabulkách.

ODKDY BUDE NOVELA PLATIT?

Záleží na rychlosti legislativního procesu, účinnost se stanoví dnem vyhlášení. Mohlo by se tak stát někdy kolem poloviny roku 2013.

KRAJŮM ZAVEDEME POVINNOST ZVÝŠIT TRANSPARENTNOST, ALE CO OBCE A STÁT?

Obdobný zákon týkající se povinnosti státních dotací již prošel legislativním procesem. U obcí je ještě potřeba diskuze o tom, kterých by se podobná pravidla měla týkat. Zde totiž právě hrozí nárůst administrativních nákladů zejména u menších obcí, jejichž malé obecní úřady nelze srovnávat s byrokratickými moly krajských úřadů.

NEBYLO BY LEPŠÍ KRAJSKÉ DOTACE ROVNOU ZRUŠIT?

TOP 09 jako konzervativní strana rozhodně neprosazuje celkový nárůst dotačních titulů, ani objemu dotací, což dokázala při současné novele RUD pro obce. Nicméně „lex Langšádlová“, pokud projde úspěšně legislativním procesem, bude platit bez ohledu na to, zda bude TOP 09 zastoupena v krajských vedeních. A právo krajů poskytovat dotace nelze zrušit, protože vyplývá z ústavního práva na nezávislost územních samosprávných celků.

PROČ POSLANKYNĚ LANGŠÁDLOVÁ PŘICHÁZÍ SE SVOU INICIATIVOU AŽ NYNÍ, DVA MĚSÍCE PŘED KRAJSKÝMI VOLBAMI?

Helena Langšádlová se jako místopředsedkyně rozpočtového výboru dlouhodobě zabývá tématem transparentních rozpočtů. Tento konkrétní návrh začala zpracovávat již v minulém roce, kdy ještě nebylo rozhodnuto, kdo bude volebním lídrem ve Středočeském kraji. Kromě toho se větší problémy s krajskými dotacemi začaly objevovat až v posledních letech.